

20.02.2008

BELEIDSNOTA 2008 VAN FEPEG

Met de nieuwe organisatie van de beroepsverenigingen van de sector vertegenwoordigt FEPEG nu enkel producenten en leveranciers van elektriciteit en gas die in België operationeel zijn.

Het aanbieden van elektriciteit en gas aan het land op een continue en betrouwbare manier moet beschouwd worden als de eerste prioriteit van de sector.

Zich ervan verzekeren dat deze bevoorrading gebeurt op een duurzame, veilige en efficiënte wijze is essentieel zowel voor de sector zelf als voor de industriële en residentiële klanten.

Daarenboven moet de sector in belangrijke mate rekening houden met de maatschappelijke dimensie van de productie en levering van energie.

Vandaag worden beide prioriteiten bedreigd omwille van de omstandigheden waarin de leden van FEPEG moeten opereren. Deze beleidsnota bevat een aantal voorstellen van FEPEG om deze prioritaire doelstellingen te verwezenlijken.

1. Bevoorradingszekerheid: nood aan een investeringspact voor elektriciteit

Een groot aantal studies heeft de hachelijke situatie van het aanbod van elektriciteit in Europa en in het bijzonder in België duidelijk aangetoond: zie ondermeer de studie van de CREG over het gebrek aan productiecapaciteit (van 1 oktober 2007), de “European Energy Markets Observatory Report” van Cap Gemini (van 12 november 2007), het Rapport “2030” opgesteld in opdracht van Minister M. Verwilghen (van juni 2007), rapporten van UCTE, Elia,....

Van een substantiële netto-uitvoerder van elektriciteit in de jaren '80 is België geëvolueerd naar een land dat in toenemende mate afhankelijk is van invoer uit het buitenland. Rekening houdend met de verre van schitterende toestand inzake productiecapaciteit bij onze buurlanden, brengt deze afhankelijkheid de bevoorradingszekerheid van ons land in gevaar – om nog niet te spreken van de economische impact van een tekort op de Europese markt. Indien aan deze toestand niet wordt verholpen, creëert men een enorm risico voor onze economie en in het bijzonder voor haar toekomstige ontwikkeling.

Daarom stelt FEBEG een **investeringspact voor elektriciteit** voor de volgende 15 à 20 jaar voor dat zorgt voor een gunstig, stabiel en consistent (federaal en regionaal) wettelijk en regulatorisch investeringskader.

Zonder twijfel kunnen energiebesparing (REG) en hernieuwbare energie in zekere mate het tekort compenseren, maar dit zal helemaal niet voldoende zijn om de groei van het verbruik (die geraamd wordt op 1,5 à 2% per jaar) en de sluiting van oude installaties (kolen en mogelijk nucleaire) te compenseren. Daarenboven is nieuwe capaciteit nodig als back-up voor hernieuwbare energiebronnen en zal REG ongetwijfeld leiden tot een vervanging van fossiele brandstoffen door elektriciteit. De verwachting is dat men zal evolueren van het huidige capaciteitstekort van ongeveer 2.000 MW naar een tekort van mogelijks 4.000 MW in 2012 indien geen actie wordt ondernomen.

Vandaag is de belangrijkste hinderpaal om de investeringen te versnellen het **vergunningstelsel**. Rekening houdend met het algemeen strategisch belang van de bouw van elektriciteitscentrales (en de hieraan verbonden vervoersinfrastructuur) stelt FEBEG een parlementair of regeringsinitiatief voor door alle bevoegde parlementen en/of regeringen om een vergunningstelsel op te zetten voor een snelle toekenning van onherroepelijke bouw- en milieuvergunningen voor deze investeringen. De procedure die vandaag door het Waals Parlement wordt voorbereid kan hiervoor als voorbeeld dienen. Aangezien vele kleine investeringen ook tot een belangrijke bijkomende productiecapaciteit kunnen leiden, zou deze procedure ook kunnen worden aangewend voor kleinere projecten zoals de bouw van windmolens. Daarenboven zouden de vergunningsvoorwaarden (inzake uitstoot, lawaai,...) ten minste gedurende 10 jaar stabiel moeten blijven (en toch voldoende flexibel moeten zijn om de ontwikkeling van nieuwe projecten mogelijk te maken...).

De volgende hinderpaal is de **economische omgeving** waarin de investeringen moeten opereren en meer in het bijzonder de situatie m.b.t. de Europese emissierechten, groene stroom, WKK, enz. Een duidelijke en consistente politieke beslissing inzake de toekomst van de kernenergie is een andere belangrijk omgevingselement voor een betrouwbaar elektriciteitsaanbod en toekomstige investeringen.

Om hieraan te verhelpen, vraagt FEBEG dat de bevoegde overheden een voorspelbare toekomst van minstens 10 jaar zouden waarborgen met betrekking tot het regulatoire kader, aangezien dit in belangrijke mate de economische haalbaarheid van investeringen bepaalt. Voor meer geavanceerde technologieën (zoals Carbon Capture Storage, fotovoltaïsche energie, kernenergie,...) zou de stabiliteit van het regulatoire kader en van de subsidieregeling zelfs moeten worden uitgebreid tot 15 jaar en meer.

Een andere hinderpaal is **de beschikbaarheid van uitrusting**. Europa in het algemeen en België in het bijzonder hebben op dit vlak af te rekenen met een concurrentie van ontwikkelingslanden (vooral China en India) waar de vraag naar elektriciteitsuitrusting fors stijgt. Binnen het door de EU toegestane kader moeten de Belgische overheden preferentiële invoer- en financieringsvoorwaarden voor uitrustingsgoederen in de elektriciteitssector creëren en ondersteunen om de producenten van deze uitrustingsgoederen aan te zetten om prioritair in ons land te leveren.

Een laatste element is de **bevoorradingzekerheid van gas**. België is voor 100% afhankelijk van ingevoerd gas zowel voor directe verbranding als voor de voeding van gascentrales. Het behoud van de Belgische positie als een belangrijk kruispunt van het Europese gastransitnetwerk en een adequate versterking van de nationale vervoersnetten moeten dan ook als topprioriteiten worden gezien.

In een breder Europees kader pleit FEBEG ervoor dat de Regering zich zou aansluiten bij de inspanningen van de sector om te komen tot **een betere integratie en werking van de (Noord-West) Europese elektriciteits- en gasmarkten**. In het bijzonder dringt FEBEG aan op de correcte uitvoering van de elementen opgenomen in het “Memorandum of Understanding” dat in juni 2007 werd ondertekend door alle betrokken partijen van de 5 landen die deze ‘regionale markt’ vormen (Duitsland, Frankrijk, Nederland, België en Luxemburg). Een betere werking van deze regionale markt zal immers zorgen voor een meer flexibele en zekere bevoorrading en voor meer concurrentie en concurrentiekracht voor alle betrokken partijen.

2. Efficiëntie en kosteneffectiviteit in de diensten aan de klanten

In de nu volledig geliberaliseerde markt blijft het voor de leveranciers een grote uitdaging om zowel naar de klanten toe als in de boeken het ‘juiste’ verbruik bij de ‘juiste’ klant te kunnen rapporteren. Daarbovenop komen de problemen op het vlak van de toekenning van gratis elektriciteit in Vlaanderen en de moeilijkheden bij de implementatie van de automatisering van de sociale tarieven, die recent werd beslist. De bijkomende werklust die hierdoor veroorzaakt wordt – om nog niet te spreken van de misnoegdheid van de klant en van de slechte perscommentaren, evenals van de financiële onzekerheid voor de vele betrokken partijen – is op dit ogenblik de grootste relatieve kostenfactor in onze verkoopsorganisatie.

Men moet uiteraard de eigen organisatie onder de loep durven nemen om mogelijke oorzaken voor deze situatie te identificeren. De immense hoeveelheid data die door onze systemen moet verwerkt worden en de relatieve 'immaturiteit' van onze systemen en processen, is zonder twijfel voor een deel verantwoordelijk voor een aantal klachten.

De leveranciers zijn echter heel erg afhankelijk van de data afkomstig van de distributienetbeheerders (DNB) en van publieke databases m.b.t. de status van de klanten (bijvoorbeeld voor de toepassing van de gratis kWh in Vlaanderen, voor de toekenning van het sociaal tarief,...). Wanneer de informatie niet wordt ontvangen, of wanneer foutieve informatie wordt ontvangen, kunnen zelfs perfecte systemen niet de juiste resultaten opleveren. Wij streven daarom naar een betere relatie op het vlak van dienstverlening tussen de leveranciers en de DNB's om **een tijdige en correcte overdracht van data tussen de partijen te verzekeren**. Dit geldt voor de data voor zowel elektriciteit als gas.

Elke partij moet zijn verantwoordelijkheid opnemen in dit dossier en voldoende investeren in middelen en systemen om zijn engagementen uit te voeren tot tevredenheid van beide partijen en, uiteindelijk, de klant. We zijn ervan overtuigd dat, wanneer de sector het heft niet in eigen handen neemt, de overheid dit zal doen. En de kans bestaat dat de leveranciers verantwoordelijk zullen gehouden worden voor de huidige ontevredenheid van de klanten, zelfs wanneer zij sommige oorzaken helemaal niet in handen hebben.

De vraag moet gesteld worden of de huidige taken en verantwoordelijkheden met betrekking tot de gegevensuitwisseling wel op de meest optimale en efficiënte manier zijn gedefinieerd. Is het efficiënt om verschillende systemen en *clearing houses* te hebben in een klein land als België? Is dat de meest kostenefficiënte weg? Hoe meer partijen betrokken zijn bij de gegevensuitwisseling, hoe groter de kans op fouten.

FEPEG wil daarom onmiddellijk de discussie openen met de DNB's, Elia, Fluxys en de overheden over de wijze waarop alle spelers **een snelle, onafhankelijke, efficiënte en betrouwbare toegang kunnen hebben tot alle relevante en accurate gegevens over klanten en verbruik**, bijvoorbeeld door het oprichten van een *central data clearing house* op federaal niveau. Dit zou niet alleen een aantal problemen met de facturatie en de leverancierswissels oplossen; het zou ook een oplossing kunnen bieden voor de problemen rond de toekenning van gratis elektriciteit en de automatisering van de sociale tarieven.

Besluit

FEPEG is ervan overtuigd dat de uitvoering van bovenstaande beleidsprioriteiten noodzakelijk en dringend is, niet alleen om de reputatie van onze sector en van het hele liberaliseringproces van de gas- en elektriciteitssector bij de publieke opinie in ons land te verbeteren, maar ook om de verdere ontwikkeling van onze sector te vrijwaren.

Met deze voorstellen wil onze sector immers bijdragen tot:

- het waarborgen van de bevoorradingszekerheid van ons land door investeringen in productiecapaciteit, rekening houdend met een objectief van minimum impact op het leefmilieu;
- de concurrentiekracht van de levering van energie in België en aldus tot de economische ontwikkeling en werkgelegenheid in ons land;
- een betere werking van de retailmarkt (door optimalisering van de processen, deelname aan de discussie over de aanpassing van het marktmodel, enz.).

Luc Sterckx
Voorzitter FEPEG
